

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
07.06.2009
06.01.2011

Mootorsõidukijuhi, trammijuhi ja juhtimisõiguse taotleja tervisenõuded, eelneva ja perioodilise tervisekontrolli tingimused ja kord ning tervisetõendite vormid¹

Vastu võetud 29.09.2005 nr 257
[RT I 2005, 53, 426](#)
jõustumine 16.10.2005

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine
28.05.2009

Avaldamine
[RT I 2009, 28, 172](#)

Jõustumine
07.06.2009

Määrus kehtestatakse «[Liiklusseaduse](#)» § 28¹ lõike 4 ja § 72 lõike 4 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse mootorsõidukijuhi, trammijuhi ja juhtimisõiguse taotleja (edaspidi *juht*) tervisenõuded, eelneva ja perioodilise tervisekontrolli tingimused ja kord ning tervisetõendite vormid.

2. peatükk TERVISENÕUDED

§ 2. Tervise üldnõuded

(1) Juht peab füüsiliselt ja psüühiliselt olema võimeline mootorsõidukit juhtima ning tal ei tohi olla haigusi või tervisehäireid, mis takistavad mootorsõiduki ohutult juhtimist.

(2) Tervisenõuded kehtestatakse järgmiselt:

1) 1. gruppi kuuluvad A-, B-, BE-kategooriate ja nende alamkategooriate mootorsõidukite juhid (välja arvatud B-kategooria taksode juhid ning A- ja B-kategooriate alarmsõidukite juhid), R-kategooria traktorite juhid ja liikurmasinate juhid;

2) 2. gruppi kuuluvad C-, CE-, D-, DE-kategooriate ja nende alamkategooriate mootorsõidukite juhid, T-kategooria traktorite juhid ja liikurmasinate juhid, B-kategooria taksode juhid, A- ja B-kategooriate alarmsõidukite juhid, trammijuhid ning mootorsõidukijuhtide õpetajad.

§ 3. Tervisenõuded 1. gruppi kuuluvale juhile

(1) 1. gruppi kuuluva juhi nägemine peab vastama järgmistele nõuetele:

1) korrektsiooniga nägemisteravus mõlema silmaga koos nägemisel ei tohi olla väiksem kui 0,5;

2) vaatevälja horisontaalne piir ei tohi olla alla 120 kraadi;

3) ainsa nägeva silma korral (teise silma nägemine on kadunud või saab diploopia tõttu kasutada ainult üht silma) peab korrigeeritud nägemisteravus olema vähemalt 0,6, ainsa nägeva silma vaateväli normaalne ja isik monokulaarse nägemisega kohanenud;

4) hämaras nägemine ja adaptatsioon pimestamise suhtes peavad olema normaalsed.

(2) Kuulmishäirete esinemise korral peab 1. gruppi kuuluval juhil olema normaalne vaateväli ja juht peab kasutama kuuldeaparaati, kui selle kasutamine on näidustatud.

(3) Jäsemete puude või liikumistakistuse korral on 1. gruppi kuuluval juhil lubatud mootorsõidukit juhtida pärast selle asjakohast ümberehitamist või kohendamist.

§ 4. Meditsiinilised vastunäidustused 1. gruppi kuuluvale juhile

(1) 1. gruppi kuuluval juhil ei ole lubatud mootorsõidukit juhtida:

- 1) diploopia korral;
- 2) südamehaiguse puhul, millega kaasnevad tõsised rütmihäired, rahuoleku stenokardia või rasked infarktjärgsed tüsistused;
- 3) kõrgvererõhutõve III staadiumi korral;
- 4) alkoholisõltuvuse korral;
- 5) sõltuvuse korral kannabinoididest, opioididest, stimulaatoritest, rahustitest, uinutitest, hallutsinogeenidest ja lenduvatest lahustitest või nende ainete kuritarvitamise korral;
- 6) psühhotroopsete ainete ja juhtimisvõimet alandavate ravimite tarvitamise ajal;
- 7) vestibulaaraparaadi raskete funktsioonihäirete (sh *Meniere*'i tõbi) korral;
- 8) insuliinsõltuva diabeedi korral;
- 9) teadvusekaotuse hoogude esinemisel ja langetõve puhul, v.a juhul, kui teadvusekaotuse hooge ei ole esinenud 2 aasta vältel;
- 10) raskekujulise psüühika-, isiksus- ja käitumishäire ja vaimse arengu peetuse esinemise korral;
- 11) kaasasündinud, trauma- või neurokirurgilise operatsiooni järgse või haigusest põhjustatud psüühikahäire esinemise korral;
- 12) muude haiguste korral, mis võivad alandada juhtimisvõimet ja mõjutada ohutu sõitmise võimet.

(2) Erandjuhul võib eriarstiabi osutava juriidilise isiku juurde moodustatud liiklusmeditsiini komisjon (edaspidi *liiklusmeditsiini komisjon*) lubada isikut raviva arsti soovitusel põhjal 1. gruppi kuuluval juhil mootorsõidukit juhtida lõike 1 punktides 7–9, 11 ja 12 nimetatud vastunäidustuste esinemise korral, määrates vajadusel juhi terviseseisundi tõttu rakendatava erinõude või piirangu.

§ 5. Tervisenõuded 2. gruppi kuuluvale juhile

(1) 2. gruppi kuuluva juhi nägemine peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) korrigeerimata nägemisteravus mõlemas silmas ei tohi olla alla 0,05;
- 2) nägemisteravus paremini nägeva silmaga ei tohi olla alla 0,8 ja halvemini nägeva silmaga alla 0,5, kusjuures talutava korrigeerimise saamiseks võib kasutada prille, mille tugevus ei ületa pluss või miinus 4 dioptriit, või kontaktläätsi;
- 3) mõlemal silmal peab olema normaalne vaateväli;
- 4) hämaras nägemine ja adaptatsioon pimestamise suhtes peavad olema normaalsed.

(2) 2. gruppi kuuluva juhi kuulmine (ka kuuldeaparaati kasutades) peab olema normaalne.

§ 6. Meditsiinilised vastunäidustused 2. gruppi kuuluvale juhile

(1) 2. gruppi kuuluval juhil ei ole lubatud mootorsõidukit juhtida:

- 1) diploopia korral;
- 2) teadvusekaotuse hoogude esinemisel;
- 3) langetõve korral;
- 4) raskekujulise või püsiva psüühika-, isiksus- ja käitumishäire ja vaimse arengu peetuse esinemise korral;
- 5) kaasasündinud, trauma- või neurokirurgilise operatsiooni järgse või haigusest põhjustatud psüühikahäire esinemise korral;
- 6) insuliinsõltuva diabeedi korral;
- 7) alkoholisõltuvuse korral;
- 8) sõltuvuse korral kannabinoididest, opioididest, stimulaatoritest, rahustitest, uinutitest, hallutsinogeenidest ja lenduvatest lahustitest või nende ainete kuritarvitamise korral;
- 9) psühhotroopsete ainete ja juhtimisvõimet alandavate ravimite tarvitamise ajal;
- 10) jäsemete raske puude või liikumistakistuse esinemise korral;
- 11) südame raskete rütmihäirete, koronaarhaiguse, infarktjärgsete tüsistuste ja kõrgvererõhutõve III staadiumi korral;
- 12) vestibulaaraparaadi raskete funktsioonihäirete (sh *Meniere*'i tõbi) korral;
- 13) juhtimisvõimet alandavate muude haiguste esinemise korral.

(2) Erandjuhul võib liiklusmeditsiini komisjon lubada isikut raviva arsti soovitusel põhjal 2. gruppi kuuluval juhil mootorsõidukit juhtida lõike 1 punktis 13 nimetatud vastunäidustuste esinemise korral, määrates vajadusel juhi terviseseisundi tõttu rakendatava erinõude või piirangu.

3. peatükk

TERVISEKONTROLI TINGIMUSED JA KORD

§ 7. Tervisekontrolli tegija

(1) 1. gruppi kuuluvatele juhtidele, C- ja CE-kategooriate ning nende alamkategooriate mootorsõidukite juhtidele teeb tervisekontrolli perearst, kaasates vajadusel teisi eriarste.

(2) 2. gruppi kuuluvatele juhtidele (välja arvatud C- ja CE-kategooriate ning nende alamkategooriate mootorsõidukite juhtidele) teeb tervisekontrolli liiklusmeditsiini komisjon.

(3) Paragrahvi 4 lõikes 2 ja § 6 lõikes 2 nimetatud juhul teeb tervisekontrolli otsuse liiklusmeditsiini komisjon.

(4) Juhile, kellel on «Liiklusseaduse» § 20 lõike 7 alusel tuvastatud liiklusohulik haigusseisund ja kes on sõiduki juhtimiselt kõrvaldatud «Liiklusseaduse» § 20¹ lõike 2 punkti 6 alusel, teeb tervisekontrolli liiklusmeditsiini komisjon.

§ 8. Tervisekontrolli läbimine

(1) Eelneva tervisekontrolli peab juhtimisõiguse taotleja läbima mitte varem kui kuus kuud enne mootorsõidukijuhi koolituse algust.

(2) Perioodilise tervisekontrolli peab juht läbima iga 10 aasta järel.
[RT I 2009, 28, 172- jõust. 07.06.2009]

(3) Üle 65-aastane 1. gruppi kuuluv juht ja üle 50-aastane 2. gruppi kuuluv juht peavad perioodilise tervisekontrolli läbima iga 5 aasta järel.
[RT I 2009, 28, 172- jõust. 07.06.2009]

(4) Tervisekontrolli tegija otsuse alusel, mis lähtub juhi tervise seisundist, peab juht läbima perioodilise tervisekontrolli lõigetes 2 ja 3 sätestatud sagedamini.
[RT I 2009, 28, 172- jõust. 07.06.2009]

(5) Muul kui lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhul peab juht tervisekontrolli läbima:

1) kui tal on «Liiklusseaduse» § 20 lõike 7 alusel tuvastatud liiklusohulik haigusseisund ja ta on sõiduki juhtimiselt kõrvaldatud sama seaduse § 20¹ lõike 2 punkti 6 alusel;

2) arsti korraldusel juhul, kui arstliku läbivaatuse käigus selgub, et juhi tervise seisund ei vasta kehtestatud tervisenõuetele.

[RT I 2009, 28, 172- jõust. 07.06.2009]

§ 9. Tervisekontrolli tegemine

(1) Juhil peab tervisekontrollile tulles kaasas olema isikut tõendav dokument ning alaliselt või ajutiselt juhtimise ajal kasutatavad abivahendid (prillid, kontaktläätsed, kuulmisaparaat, proteesid jms). Paragrahvi 8 lõike 2 punktis 4 sätestatud juhul peab isik enne tervisekontrolli läbimist esitama tervisekontrolli tegijale ka sõiduki juhtimiselt kõrvaldamise otsuse.

(2) Enne tervisekontrolli läbimist esitab juht tervisekontrolli tegijale isikut tõendava dokumendi ning seejärel täidab lisas 1 toodud tervisekontrolli kaardi tervisedeklaratsiooni osa. Juht kinnitab tervisekontrolli kaardi esimeses osas esitatud andmete õigsust oma allkirjaga.

(3) Tervisekontrolli tegija teeb või korraldab juhi tervise seisundi tervisenõuetele vastavuse hindamiseks vajalikud terviseuuringud ning kannab terviseuuringute tulemused tervisekontrolli kaardi teisele osale. Terviseuuringute tulemusi tõendavaid dokumente säilitatakse koos juhi tervisekontrolli kaardiga.

(4) Arvestades juhi tervise seisundi vastavust tervisenõuetele, otsustab tervisekontrolli tegija, kas juht võib või ei või mootorsõidukit juhtida.

(5) Juhi tervise seisundist tulenevalt võib tervisekontrolli tegija määrata juhi tervise seisundi tõttu rakendatava erinõude või piirangu, lähtudes «Liiklusseaduse» § 24 lõike 8 alusel kehtestatud juhiloale kantavatest juhi tervise seisundist tulenevatest meditsiinilistest näidustustest.

(6) Tervisekontrolli tegija kannab tervisekontrolli tegija otsuse juhi tervisekontrolli kaardi kolmandale osale.

(7) Tervisekontrolli tegija tutvustab ja selgitab juhile tema tervisekontrolli terviseuuringute tulemusi ja tervisekontrolli alusel tehtud otsust ning võtab juhilt selle kohta tervisekontrolli kaardile allkirja.

§ 10. Tervisetõendi vormistamine ja väljastamine

- (1) Tervisekontrolli tegija vormistab tervisekontrolli kaardi alusel lisas 2 toodud vormi kohase tervisetõendi ja väljastab selle juhile.
- (2) Juhi terviseseisundi tõttu rakendatava erinõude või piirangu märgib tervisekontrolli tegija juhi tervisetõendile.
- (3) Perearsti poolt väljastatavale tervisetõendile kirjutab alla perearst.
- (4) Liiklusmeditsiini komisjoni poolt väljastatavale tervisetõendile kirjutavad alla kõik juhi tervisekontrollis osalenud liiklusmeditsiini komisjoni liikmed.

§ 11. Tervisekontrolli dokumentide säilitamine

Tervishoiuteenuse osutaja säilitab tervisekontrolli kaarte ja terviseuuringute tulemusi paber kandjal või elektroonilisel kujul 15 aastat juhile viimase tervisekontrolli tegemisest arvates.

4. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 12. Enne käesoleva määruse jõustumist väljastatud tervisetõendi kehtivus

Tervisetõend, mis on väljastatud enne käesoleva määruse jõustumist, kehtib tervisetõendil märgitud kuupäevani või kuupäeva puudumisel juhiloa kehtivusaja lõpuni.

Vabariigi Valitsuse 29. septembri 2005. a määruse nr 257 «Mootorsõidukijuhi, trammijuhi ja juhtimisõiguse taotleja tervisenõuded, eelneva ja perioodilise tervisekontrolli tingimused ja kord ning tervisetõendite vormid» lisa 1

Tervishoiuteenuse osutaja: Nimi .....
Aadress .....
Telefon .....
Tegevusloa nr .....

TERVISEKONTROLLI KAART

Eesnimi ..... Perekonnanimi .....   _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
Isikukood

Elukoht ..... Telefon .....

Isikut tõendava dokumendi nimetus ja nr .....

juhtimisõiguse taotlemine

juhtimisõiguse taastamine

juhiloa vahetamine

duplikaadi väljastamine

sõiduki juhtimiselt kõrvaldamine

muu põhjus

I. osa TERVISEDEKLARATSIOON

	EI	JAH
Kas põete või olete põdenud järgmisi haigusi:		

01.06 Prillid või kontaktläätсед.

Piiratud kasutus

05.01 Sõit üksnes päevaajal (näiteks: üks tund pärast päikesetõusu ja üks tund enne päikeseloojangut).

05.02 Sõit üksnes ... km raadiuses loaomaniku elukohast või üksnes ... linna/piirkonna piires.

05.03 Sõit ilma kaassõitjata.

05.04 Sõit üksnes kiirusel kuni ... km/h.

05.05 Juhtimine lubatud üksnes juhiluba omava isiku saatel.

05.06 Ilma haagiseta.

05.07 Kiirteel sõitmine keelatud.

05.08 Alkoholi tarbimine keelatud.

Mootorsõiduki ümberehitamise või kohandamise vajadus vastavalt terviseseisundile:

Järgmise tervisekontrolli aeg: hiljemalt .....

(päev, kuu, aasta)

Kuupäev: .....

Tervisekontrolli tegija allkiri ja pitser:

.....
.....
.....

Olen tutvunud tervisekontrolli arstliku läbivaatuse, terviseuuringute tulemuste ja otsusega ning neid on mulle selgitatud.

Kuupäev: ..... Isiku allkiri: .....

Vabariigi Valitsuse 29. septembri 2005. a
määruse nr 257 «Mootorsõidukijuhi, trammijuhi
ja juhtimisõiguse taotleja tervisenõuded,
eelneva ja perioodilise tervisekontrolli
tingimused ja kord ning tervisetõendite vormid»
lisa 2

[RT I 2009, 28, 172– jõust. 7.06.2009]

Tervishoiuteenuse osutaja:

Nimi .....

Aadress .....

Telefon .....

Tegevusloa nr .....

Mootorsõidukijuhi tervisetõend

nr .....

(ees- ja perekonnanimi)

Isikukood

_ _ _ _ _

Isikut tõendava dokumendi nimetus ja nr .....

Elukoha aadress .....

Otsus:

Lähtudes juhile kehtestatud tervisenõuetest ja võttes aluseks tervisekontrolli tulemused, kinnitan, et ülalnimetatud isik:

1. **Võib / ei või** juhtida A-, B-, BE-kategooriate ja nende alamkategooriate mootorsõidukeid (välja arvatud B-kategooria taksod, A- ja B-kategooriate alarmsõidukid), R-kategooria traktoreid ja liikurmasinaid.

2. **Võib / ei või** juhtida C-, CE-, D-, DE-kategooriate ja nende alamkategooriate mootorsõidukeid, B-kategooria taksosid, A- ja B-kategooriate alarmsõidukeid, T-kategooria traktoreid ja liikurmasinaid ning trammi.

3. **Võib / ei või** õpetada mootorsõidukijuhte.

Juhi terviseseisundi tõttu rakendatavad erinõuded ja piirangud:

(tervisekontrolli kaardilt koos koodidega)

Mootorsõiduki ümberehitamise või kohandamise vajadus vastavalt terviseseisundile:

.....
(tervisekontrolli kaardilt)

Tervisetõendi väljastamise kuupäev:

.....
(päev, kuu, aasta)

Järgmise tervisekontrolli aeg:

.....
(päev, kuu, aasta)

Isiku allkiri: .....

Tervisekontrolli tegija allkiri ja pítser:

.....
[RT I 2009, 28, 172- jõust. 07.06.2009]

¹Euroopa Ühenduste Nõukogu direktiiv 91/439/EMÜ juhilubade kohta (EÜT L 237, 24.08.1991, lk 1–24).